

Kaupunginhallituksen talousarvio vuodelle 2027 ja taloussuunnitelma vuosille 2028-2029

Kaupunginhallitus 10.06.2026 § 131

Tiivistelmä: Kaupunginhallitus hyväksyy ensi vuoden talousarvion ja kahden seuraavan vuoden taloussuunnitelman laadintaohjeen ja -aikataulun noudatettavaksi.

Valmistelija/lisätietoja antaa:
hallintojohtaja Jaana Hölsö, puh. 02 474 5210

Kuntalain (110 §) mukaan valtuuston on hyväksyttävä kunnalle seuraavan kalenterivuoden talousarvio vuoden loppuun mennessä. Samassa yhteydessä valtuusto hyväksyy myös taloussuunnitelman vuosille 2028–2029.

Talousarvio ja taloussuunnitelma on laadittava niin, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja turvaavat edellytykset kunnan tehtävien hoitamiselle. Niissä asetetaan kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman tulee olla tasapainossa tai ylijäämäinen. Talousarvioon sisällytetään toiminnan edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä esitetään, miten rahoitustarve katetaan.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava hyväksyttyä talousarviota.

Lähtökohdat vuoden 2027 talousarvion laadintaan

Paimion tilikauden 2025 tulos oli 1,9 miljoonaa euroa alijäämäinen. Se oli hieman (100t€) parempi kuin alkuperäinen talousarvio ja 734t€ parempi kuin muutettu talousarvioon, mutta 1,5milj. euroa heikompi kuin 2024. Merkittävimpinä tekijöinä olivat toimintakulujen kasvu TE-uudistuksen myötä ja verotulojen junnaaminen paikallaan. Korkomenot laskivat lainamäärän kasvusta huolimatta, koska korkotasoa laski. Vuoden 2025 tulos vähensi taseen kertynyttä ylijäämää, jota tilinpäätöksessä on nyt 13,7 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta oli vuoden 2025 lopussa noin 68,6 miljoonaa euroa, kasvua noin 7 miljoonaa euroa vuodesta 2024. Lainakanta per asukas oli vuoden 2025 lopussa noin 6 064 euroa.

Vuoden 2026 talousarviossa alijäämä on alkuvuoden talousarviomuutosten jälkeen 1,3 miljoonaa euroa. Talousarvion laadintaohjetta valmisteltaessa vuoden 2026 talousarviossa pysyminen vaatii tiukkaa talouskuria loppuvuodelle. Ensimmäisen kolmenneksen toimintakulut ovat koko kaupungintasolla kaikissa tiliryhmissä toteutuneet yli talousarvion, toki perinteisesti kesäaika on tasannut tilannetta. Lainamäärä on tällä hetkellä noin 71 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 3.6.2026 kokouksessaan uuden strategian vuosille 2027 – 2030. Strategiaa sovelletaan vuoden 2027 talousarvion laadinnan yhteydessä. Strategiassa keskeiseksi ja ensimmäiseksi tavoitteeksi valikoitui talouden tasapaino ja arkijärki. Strategiassa mainittuja toimenpiteitä tasapainon saavuttamiseksi ovat mm. säästö- ja tehostusideat, prosessien sujuvoittamisoperaatio, roolien/työtehtävien katselmukset/uudelleenjärjestelyt ja sijaisjärjestelyt, palveluiden ja projektien analysointi ja priorisointi, palveluverkon ja rakennuskannan katselmus sekä tiedolla johtamisen kehittäminen.

Talousarvion laadinnassa kaikkien lautakuntien tulee tarkastella kriittisesti omia toimintojaan sekä perusteellisesti ja luovasti pohtia, miten lakisääteisiä palveluja voidaan tuottaa nykyistä tehokkaammin ja taloudellisemmin. On myös pohdittava miten suhtaudutaan eilakisääteisten palveluiden tuottamiseen. Kaikkien palveluiden osalta on mietittävä millä laatutasolla niitä tuotetaan.

Lautakuntien on käsiteltävä taloussuunnitelmaehdotuksensa lokakuun alkuun 2026 mennessä. Perinteisen aikataulun mukaan kaupunginhallitus käsittelee talousarvioita 28.10.2026 kokouksessaan ja tekee ehdotuksensa valtuustolle 4.11.2026 kokouksessa. Talousarvio käsitellään valtuustossa 11.11.2026. Vuoden 2027 kunnallisvero- ja kiinteistöveroprosentit päätetään kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa samoissa kokouksissa. Veroprosentit tulee ilmoittaa Verohallinnolle 17.11.2026 mennessä.

Vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028 - 2029 taloussuunitelman laadintaohje ja -aikataulu täydennetään esityslistalle maanantaina.

Esittelijä:	vt. kaupunginjohtaja Turpela Nina-Mari
Päätösehdotus:	Kaupunginhallitus hyväksyy vuoden 2027 talousarvion laadintaohjeen ja -aikataulun toimialojen noudatettavaksi.
Päätös:	Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti velvoittaa lautakuntien ja tulosalueiden valmistelijoita keräämään henkilöstöltä ideoita ja ehdotuksia toimintojen uudelleen järjestämiseksi ja tehostamiseksi. Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 30.09.2026
486/02.02.00/2026

Tiivistelmä:	Kaupunginhallitus käsittelee oman vastualueensa talousarvioehdotusta vuodelle 2027 ja suunnitelmavuosille 2028 - 2029.
--------------	--

Valmistelija/lisätietoja antaa:

hallintojohtaja Jaana Hölsö, p. 02 474 5210
henkilöstöpäällikkö Eila Hulkkonen, p. 02 474 5207
tietohallintopäällikkö Pasi Hutanen, p. 02 474 5308
viestintäsuunnittelija Jouni Lehtiranta, p. 02 474 5319
elinkeinojohtaja Jani Penttilä, p. 02 474 5600
maaseutupäällikkö Elina Yrjövuori, 02 474 5286
työllisyyspalveluiden päällikkö Johannes Joutsenlahti,
p. 02 474 5228

Esityslistan oheismateriaalina on ehdotus kaupunginhallituksen talousarvioksi vuodelle 2027, taloussuunnitelmaksi vuosille 2028-2029 ja investointiohjelmaksi vuosille 2027-2031.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa on kolme valtuustoon nähden sitovaa tulosaluetta: konsernijohto ja hallintopalvelut, maaseutupalvelut sekä työvoimapalvelut. Konsernijohto ja hallintopalvelujen tehtäväalueelle kuuluvat tieto-, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut, elinkeinopalvelut ja viestintä sekä kaupungin yhteiset ja yleiset keskitetyt menot kuten työterveyshuolto, joukkoliikenne, verotuskustannukset ja yhteistoiminnan menot, kuten ympäristöterveydenhuolto ja varautuminen.

Maaseutupalvelut tuottaa palvelut Paimion lisäksi Kaarinalle, Kemiönsaarelle, Paraisille ja Sauvolle. Työvoimapalvelut tuottavat työvoimaviranomaispalvelut, kotoutumispalvelut ja nuorten pajatoiminnan palvelut Paimiolle ja Sauvolle.

Kaupunginhallituksen alaiset toiminnot eivät kokonaisuutena päässeet laadintaohjeen toimintakatetavoitteisiin. Maaseutupalvelujen ensi vuoden talousarvio on laadintaohjeen mukainen. Konsernijohto ja hallintopalvelut ja työvoimapalvelut eivät tavoitteeseen päässeet, molemmilla toimintatuotot väheni ja toimintakulut kasvoi.

Konsernijohto ja hallintopalveluiden tulosalueella toimintakate heikkeni 182t€ (4,6%) vuoden 2026 talousarvioon verrattuna, vuoden 2025 tilinpäätökseen heikennys on 505t€ (13,8%). Suurimmat selittävät tekijät ovat seudullisen joukkoliikenteen (Fölin) kustannusten nousu, joka on 135t€ vuoteen 2026 verrattuna ja toimintatuottojen lasku. Koska pääosa omakotitonteista vuokrataan, myyntivoitoista leikattiin 100t€ kuluvaan vuoteen verrattuna. Vuonna 2025 kotoutumispalvelujen laskennalliset korvaukset olivat mukana tuotoissa. Vuoden 2027 talousarvioehdotukseen sisältyy asianhallintasihteerin toimen palkkakustannukset. Kahden työntekijän eläköitymisen tilalle rekrytoidaan syksyn 2026 kuluessa asianhallintasihteerin, samalla siirrytään kaupungin tasolla kohti keskitettyä kirjaamoa.

Työvoimapalveluiden tulosalueelle siirtyi 2026 kotoutumispalvelut ja nuorten pajatoiminta. Työvoimapalveluiden vuoden 2027 toimintakatetta heikentävät pitkäaikaistyöttömyyden kustannusten

kasvu ja toimintatuottojen lasku, kun kotoutumispalveluille maksettavat laskennalliset korvaukset romahtavat. Vuoden 2027 työvoimapalveluiden toimintatuotot ovat 803t€, vähennys 231t€ (-22,3%) vuoden 2026 talousarvioon verrattuna. Toimintakulut 3 230t eurollaan ovat 353t€ (12,3%)% vuoden 2026 talousarvioon verrattuna.

Talousarvioesityksessä kaupunginhallituksen alaisten toimintojen ulkoiset toimintatuotot ovat 1 428t. euroa, se on 19% vähemmän kuin vuoden 2026 talousarviossa ja 29% vuoden 2025 tilinpäätöstä vähemmän. Ulkoiset toimintakulut ovat 8 067t. euroa, joka on 5,7% vuoden 2026 talousarviota enemmän ja 8,9% vuoden 2025 tilinpäätöstä enemmän.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Turpela Nina-Mari

Päätösehdotus:

Kaupunginhallitus kuulee hallintojohtajan selvityksen talousarvioesityksestä, käy asiasta keskustelu, antaa ohjeistuksen jatkovalmisteluun ja merkitsee talousarvioesityksen vuodelle 2027 ja taloussuunnitelman vuosille 2028 - 2029 sekä investointiohjelman vuosille 2027 - 2031 tiedoksi.

Ne hyväksytään lopullisesti kaupunginhallituksen käsitellessä kaupungin talousarviota kokonaisuudessaan 29.10.2026 kokouksessaan.

Päätös: